

הרפובליקה הפדרלית המערב-גרמנית. פרס נוסף הוא פרס "ורד-הכסף" המפורסם. בחודש הבא הוא עתיד לקבל את פרס ישראל בתיאטרון והטלוויזיה הישראלית מכינה קעת תוכנית מיוחדת על רודנסקי. אנחנו נוברים באלבומי התמונות. עשרות תפקידים. עשרות הצגות.

מביטים בתמונות הפרטיות: רודנסקי עם נורה אשתו. 55 שנים הם ביחד. אין להם ילדים. בת אחותו של רודנסקי, בינה, היא להם כבת ושני ילדיה כמו ננדיהם. אהבתם של נורה ורודנסקי היא אחת האהבות המפורסמות של התיאטרון הישראלי. הם נפגשו בסטודיו של גנסין ומאז לא נפרדו דרכיהם.

טוב לבו של רודנסקי ניכר בכל מי שפגש שהוא מוציא מפיו. הוא לא יאמר מלה רעה. ואם במיקרה יאמר, מייד יוסיף לה מלה טובה.

קעת הוא משחק בהצגת היידיש. גלגל מסתובב עם שני השמולקים, זה עתה חזר

רודנסקי בגיל 32

נשארתי פרעסר כמו שהייתי...

מגרמניה. שם שיחק שלושה חודשים את "כנר".

הם נותנים לי אפרטמנט, כי נורה לא אוהבת מוטלים. הם חושבים שאני סטאר. הוא צוחק בקול גדול. בגרמניה השלים גם צילומיה של סידרה בת 13 פרקים בהשתתפות של ליה דוליצקה שגם בימה את "כנר" האחרון שבו השתתף. דוליצקה גם היא כוכבת מבוקשת בגרמניה ובי אוסטריה. רודנסקי מספר שעד היום אין הוא יודע גרמנית. אבל הביקורות מהללות את הגרמנית שבפיו. באחת מהן נכתב: "אם אפשר להבין את דברי זה, איך זה שאי אפשר להבין את השחקנים שלנו?"

הוא למד גרמנית בהדרכתה של שחקנית גרמניה ידועה, אך הוא מעדיף יידיש. הוא לא קנה בית בגרמניה. "מה אני קישוץ" הוא שואל בכעס. הוא אמנם מצליח שם, אך הוא חי כאן.

אני איש חנונת העבודה. המורים שלי היו ברל וביילינסון. אז מה אם הם לא התכוננו למה שקורה עכשיו. שאני אחליף אותם?

כואב לו שתיאטרון אינו מעסיק אותו. אך קשה להוציא ממנו השמעה. ולו גם הקטנה ביותר. על התיאטרון. הוא לעולם לא ירק לבאר ששתה ממנה. שמואל רודנסקי, "מולה" כמו שקוראים לו חביבו, הוא ככל הנראה אחרון המוהיקנים. גזע הולך ונעלם של אנשים

מקסימים. השמחים בחלקם. בשבילו העי בודה היא חייו. הוא משתעמם עד מוות כשאינו עובד. יושב בקפה. עונתי שברחוב דיזנגוף ומפקה. הוא צריך לעבוד כדי להמשיך להרגיש צעיר. והוא אמנם צעיר הרבה יותר מצעירים אחרים שהכרתי.

תרשה לי להתחיל בשאלה קשה. אתה ב.הבימה?

נו, בטח שאני בהבימה. רק שאני פנסיור. מה פיתאום את שואלת שאלה כזו?

אם אתה ב.הבימה, למה אתה משחק בזמן האחרון בתיאטרון חיפה?

נו, אז אני אגיד לך: אני בא למנהל האמנותי והוא אומר לי — אתה יודע, אין לי תפקיד בשבילך. נו, אז מה אני יכול לעשות? אין, אין. מציעים לי בחיפה, אני הולך לחיפה. עכשיו אני חופשי. אני אגיד לך רודג'י. אני לא מוכרח לשחק בהבימה. אם מציעים לי במקום אחר, אני יכול לשחק במקום אחר.

אתה מרוצה מהמצב הקיים?

כן, אין לי טענות. כשאני בא מחו"ל, השלום הראשון שאני אומר, זה בהבימה, בכית. אני שואל — יש עבורה? אין — תודה רבה. אבל קודם כל, אני שואל בכית. ואילו הייתי מחוסר עבודה, בטח היה כואב לי, אבל ברוך השם, את יודעת שיש לי עבודה, אז לא לא. כן כן. יהיו כריאים כולם.

מה דעתך על התבטאויותיו האחרונות של שימרון פינקל?

תעשי טובה, אל תכניסי אותי בזה. אני לא רוצה להתערב. נו, כמוכן שהוא לא היה צריך בצורה כזאת... הנחלה מילא, אבל כשהוא נוגע בשחקנים, אני לא מסכים. מושילה בקר, הקטנצ'יק של ישראל, ענה לו יופי בשם השחקנים. אני לא צריך להוסיף. בכלל, יש לי סנטימנט ידוע לאיש הזה. הוא הרי הכניס אותי להבימה כומנו. אני לא רוצה לגנות אותו לפומבי.

הייתי במטאטא 17 שנים. בכל תחילת עונה הייתי מגיש בקשה להתקבל להבימה והבימה הייתה סגורה בפני.

המאירי וכשעברו מהקומקום למטאטא עברתי גם אני. 20 שנה הייתי במטאטא עם אבא'לה ועם טימן ועמנואל הרסי ולונדון — את יודעת, אבא של ירון מהטלוויזיה — ורוזובסקה ושינדלר. נו, היו זמנים.

היום אבא'לה הוא סדרן ב.ה. בימה?

זה בן-אדם. אחרי 80 הוא עוד הספיק לשחק אצל גודיק. זה עצוב מאוד שהוא היום צריך לעבוד בתור סדרן. היה זמן שהיינו צעירים. אידיאליסטים. לא חשבו, כמו היום, על פנסיה. במטאטא לא חשבו על זה. אחר-כך היה לי מול. בהבימה כבר חשבו על זה. אחרי שקמה המרינה כבר היה חוק, אז נורה ואני מקבלים פנסיה מהבימה.

איזה תפקיד לדעתך הפך אותך לכוכב?

היו לי הרבה תפקידים, אבל כנר על הגג — הייתי כבר כמעט בן 60 ופיתאום כוכב. היום אני בן 77 ואני במצב כזה שאני יכול עכשיו לפניך להרים טלפון ולהגיד לאמרגן שלי שם — אני בא לשחק את כנר לשנה. המחזה הנה שינה את החיים שלי, עכשיו גמרתי לשחק שלושה חודשים את כנר ועשיתי סידרה בת 13 פרקים לטלוויזיה הגרמנית, ועוד מחכות לי שם הצעות. כלי עין הרע.

איזה תפקיד אהוב עליך ביותר מכל תפקידיך?

אהבתי על פי רוב לשחק טיפוסים ישראליים של מגר, של שמיר, של בריטוב. שיחקתי בילדי השדה ואז קפץ לי המיוזיקל כנר על הגג. את יודעת שלא הייתי האורגנילי? בומבה צור היה הראשון.

אז איך קיבלת אתה את תפקיד טוביה?

גודיק נסע לאמריקה. גם הקאמרי וגם הבימה רצו זכויות, אבל גודיק היה ממוח, הקדים את כולם. יום אחד אני מקבל טלגרמה: מולה יש לי זכויות, קח שנה חופש, אתה משחק את טוביה. פנית להבימה, אמרו לי — מה זה מעניין אותנו גודיק? נו, אמרתי לגודיק לא. בינתיים הזכויות

רודנסקי בין משה ורות דויין

אני איש תנועת העבודה, לא במערך

כבר כמעט נגמרו. צריך היה להחליט. בומבה צור בא אלי הביתה ואמר לי — מולה, גודיק אוהב אותך. תשפיע עליו שיתן לי לשחק את טוביה. אמרתי לו — בומבל'ה, ראשית אתה לא מתאים לזה ושנית לא אגיד. גודיק פנה להרבה שחקנים. בסוף לקח את בומבה ששיחק 200 פעם כאלהמברה. ביום בהיר קוראים לי מהבימה — שמע, רודנסקי, אתה הולך לגודיק לשחק. הפתעה. מה קרה, איזה חג היום? מה הסתבר, הבימה התכוננה להציג אוליבר טוויסט ורצתה את רבקה רו שהייתה אצל גודיק. פנו לגודיק, יבקשו את רבקה רו, אמר — לא, אני מתכוון לעשות את המלך ואני. שאלו מתי? ענה — בקרוב. אז אמרו לו — תן לנו את רבקה לחצי שנה. בחפץ לב, השיב להם גודיק. תנו לי אתם את רודנסקי. אז עשו ככה עסק, ואני שמחתי מאוד ובאתי. ואז החבר לי שרצה להתפטר מכומבה.

ואיך באמת החליטו אותך בבוימ? בה צור?

התפרסם אז בעיתונות שוירו מוסטל עבר לפילמים ומחפשים מישהו שיחליף אותו בכנר על הגג וגודיק הציג את המועמדות של בומבה לניי-יורק. וככה זה יצא שהוא לא נעלב, אבל הוא היה ממוח, בומבה הבין שכנאתי לאלהמברה.

בפרמיירה של זעקי ארץ אהובה.

הוא אמר לי — נו מולה, באת לשחק? אמרתי — אני יודע? גודיק הומין אותי, אז הוא אומר לי — אני חושב שהוא רוצה להיפטר ממני. הספקתי לשחק 300 פעם את כנר על הגג. הקיבוצים קנו יותר מ-30 הצגות והעמידו תנאי — רק עם רודנסקי. ואז בא גולן ורצה לעשות סרט, אבל לא הייתה רשות, כי הזכויות היו בהוליווד, ואז גולן אומר — אני מצפצף על האמריקאים. אנחנו נלך

גודיק אמר לעיתונאים שהוא לא מחליט בשבילי אם לשחק בגרמניה, הוא לא מתערב. אבל את האחוזים שלו הוא לקח ועוד איך, אפילו לקח יחד מהרגיל!

לפי הספר. יש סיפור של שלום עליכם טוביה ושבע בנותיו, אז נעשה סרט.

ואיך הפכת לכוכב בתיאטרון בגרמניה?

אנחנו עושים את הסרט בקיבוץ הגושרים, ופיתאום קוראים ברמקול — רודנסקי לחרר האוכל. הלכתי לחרר-האוכל ושם יושב גודיק עם איש אחד שמדבר אנגלית וגודיק אומר לו — היר איז יור מן. ואז האיש נותן צעקה — אי ניד איט! ואני אומר — חכה, חכה, יו ניד מה, אותי יו ניד? ואני אומר לגודיק — על מה הוא מדבר? ואז האיש אומר לי — באתי להומין אותך לגרמניה, אוסטריה ושווייץ לשחק את טוביה בכנר על הגג. אמרתי לו — רגע, איזה שפה אני צריך לדבר? והוא אומר — גרמנית. ואני עונה ביידיש — אל תבלבל לי את המוח! אני לא יודע גרמנית! והוא אומר — לא חשוב.

פה נבהלתי. אמרתי לא, וגודיק הסביר לי שלאיש הזה עוד מעט נגמרות הזכויות והוא מוכרח אותי בתור טוביה. הוא הסביר לי שאיזה יהודי עשיר בשם הורוביץ אמר לשמידט הזה — סע לישראל, יש שם רודנסקי. אם אתה משיג אותו לכנר, אני משקיע. הסכמת, וההמשך ידוע. ואז יצאה נגדך כמעט כל העיתונות על זה שהסכמת לשחק בגרמניה?

אוי, מה שפה הלך עם העיתונות. רק גודיק שיחק תפקיד של צדיק תמים כלפי העיתונות. הוא אמר — רודנסקי צריך להחליט. אני לא מתערב. אבל אחוזים הוא לקח, ועוד איך. במקום עשרה אחוז כמו שמקובל, לקח 15 אחוז.

אחר האנשים שהתנגדו בכל תוקף לנסיעתך לגרמניה היה נתן אלתרמן.

הוא היה גדול המתקפים והוא היה ידיר שלי. הוא כתב לי דיקלומים באופן פרטי. עד עכשיו אני קורא את הדיקלומים שלו. הוא התקיף אותי, אבל הכניס אותי למישפחה יפה, יחד עם אבא אבן והשגריר שלנו דאן. בדינתו.

ומה הרגשת אתה — איך הסכמת לשחק בגרמניה ובגרמנית?

לי היה קשה להחליט. מצד אחד זה מגרה. זו

שיחקתי את טוביה ססו כעם. יש לי שני חקליטי-זהב. אני מחזיק אותם בכספת זהב אמיתי, לא סתם זהב אמריקאי!

הזמנה לחו"ל. אבל אני אמרתי תיכף שאני לא יכול לתת תשובה. יש לי מדינה, יש לי ממשלה, אם הם יתנו לי רמז, אל תזווג לגרמניה, לא אסע. אמרתי לשמידט — סע לביתך, יש לי שגריר בגרמניה, אצלו תקבל תשובה. פנית לירושלים. אמרו לי — אל תבלבל את המוח. יש לנו מיסחר איתם, אנחנו משתתפים בתערוכות ספרים, אז